

Libertatea prestării serviciilor profesionale și educația juridică continuă a avocaților

I. Considerente introductive. Reglementări internaționale. Reglementări interne.

1. Dezvoltarea procesului de integrare Europeană și în special, libera circulație a avocaților solicită devotamentul deplin al Barourilor CCBE în ceea ce privește instruirea avocaților din Uniunea Europeană. De fapt, practica profesiei de avocat necesită un nivel foarte ridicat de competență în raport cu creșterea complexității relațiilor sociale și economice și pentru garantarea protecției definitive a drepturilor fundamentale ale cetățenilor.

Calitatea tehnică și corectitudinea etică în profesia de avocat sunt de altfel cerințe esențiale pentru asociațiile barourilor din Europa pentru implementarea deplină a drepturilor fundamentale recunoscute în Carta CCBE privind profesia de avocat.

Mai mult decât atât, instruirea pentru admiterea în profesie și instruirea continuă a avocaților nu numai că răspunde la necesitatea de a promova dezvoltarea profesiei de avocat în Europa și protejarea prestigiului intelectual și moral, dar și de asemenea reprezintă îndeplinirea a unei sarcini a profesiei de avocat în societate.

Modelul profesiei de avocat corect etic și calificat reprezintă de fapt o importantă contribuție la dezvoltarea economică și socială și la apărarea valorilor societății democratice.

2. La Sesiunea Plenară care s-a desfășurat la Bruges, în perioada 28-29 noiembrie 2003, Consiliul Barourilor din Uniunea Europeană (CCBE) a aprobat o recomandare privind pregătirea profesională continuă a avocaților din Europa. Recomandarea stabilește că avocații trebuie să urmeze o pregătire continuă în raport cu domeniile profesionale pentru care optează, inclusiv în domeniul dreptului comunitar și mai ales în cel al deontologiei și eticii profesionale.

Această pregătire se impune a fi evaluată periodic de către baroul din care face parte avocatul, iar reglementările legale sau infraparlamentare adoptate în statele europene vor prevedea consecințele neîndeplinirii obligației de pregătire profesională continuă a avocaților.

CCBE a apreciat și apreciază că educația juridică continuă a avocaților, alături de activitatea desfășurată de organele legislative, autoritățile judiciare, instituțiile de învățământ superior juridic și cercetarea științifică din domeniu, constituie *dreptul în dinamica sa, a cărei însușire și aplicare ține atât de domeniul culturii juridice naționale cât și de necesitatea dezvoltării unei culturi juridice europene, fără de care evoluția aplicării dreptului și a profesiei de avocat este de neconceput.*

La adoptarea măsurilor privind educația juridică continuă a avocaților CCBE a avut în vedere rolul avocaților de *apărători ai drepturilor și libertăților*, care au datoria de a asigura cel mai înalt nivel de pregătire profesională, *obligația avocaților de a promova* idealurile și normele deontologice ale profesiei lor și *de a menține* nivelul competențelor lor profesionale, în scopul îndeplinirii obligațiilor profesionale asumate față de societate, *de o profesie exercitată în interesul public al asigurării securității juridice și judiciare într-un stat de drept*, în condițiile în care spațiul european trebuie să devină o economie a cunoașterii, competitivă și dinamică, capabilă de o dezvoltare economică durabilă, însoțită de o îmbunătățire a locurilor de muncă, și de o mai mare coeziune socială.

Pregătire continuă a avocaților este conformă cu decizia din 21 noiembrie 2001 a Comisiei Europene privind *Realizarea unui spațiu european al educației și al pregătirii profesionale, pe întreaga durată a*

vieții, prin care se urmărește promovarea educației și a pregătirii profesionale, pentru toata lumea, pe întreaga durată a vieții, ceea ce ține de domeniul educației permanente a adulților.

Avocații trebuie să fie în mod constant preocupați de lărgirea cunoștințelor și competențelor în noi domenii pentru întărirea încrederii în profesie, a sporirii încrederii reciproce și a cooperării între avocații din Europa, pentru lărgirea cunoștințelor acestora în domeniul procedurilor și al legilor naționale ale celorlalte State-membre.

CCBE a avut și are în vedere cerința participării avocaților la pregătirea profesională a avocaților din celelalte State-membre.

În consecință avocații care migrează în Spațiul Economic European nu ar trebui să fie constrânși la o dublă obligativitate de pregătire continuă, în acord cu paragraful 13 al recomandărilor CCBE, referitor la punerea în aplicare a Directivei privind Stabilirea (98/5/CE, din 16 februarie 1998), deoarece instituirea pregătirii continue a avocaților în fiecare Stat-membru asigură și favorizează recunoașterea reciprocă a pregătirii profesionale, susținând migrația profesională reală.

Recomandarea CCBE nu este destinată să impună o soluție sau o obligație.

Organele reprezentative la nivel național ale profesiei de avocat din fiecare Stat-membru sunt încurajate să adopte și să aplice reguli specifice de pregătire continuă și sunt abilitate să confirme periodic calitatea și pregătirea temeinică a avocaților, pentru satisfacerea interesului public al profesiei.

3. Sunt incidente reguli normative prevăzute în acte opozabile României, ori în tratate la care România este parte. Cu titlu exemplificativ, evocăm:

- Directiva 98/5/CE privind exercitarea cu caracter permanent a profesiei de avocat într-un alt stat membru [art. 6 alin. (1)]:

„Indiferent de regulile profesionale și deontologice care i se aplică în statul membru de origine, avocatul care profesează sub titlul profesional din statul membru de origine se supune aceluiași reguli profesionale și deontologice ca și avocații care profesează sub titlul profesional corespunzător din statul membru gazdă, în ceea ce privește toate activitățile pe care le exercită pe teritoriul acestuia.”

- Directiva 77/249/CEE de facilitare a exercitării efective a libertății de a presta servicii de către avocați – [art. 4 alin. (1) și (2)]:

„1. Activitățile privind reprezentarea și apărarea unui client în justiție sau în fața autorităților publice se exercită în fiecare stat membru gazdă în condițiile prevăzute pentru avocații stabiliți în acest stat, cu excluderea oricărei condiții de rezidență sau de înscriere într-o organizație profesională în statul respectiv.

2. În exercitarea acestor activități, avocatul respectă regulile profesionale ale statului membru gazdă, fără a aduce atingere obligațiilor care îi revin în statul membru de proveniență.”

- Acordul de la Marrakech, Anexa 1B, (GATS), Partea a II-a, Obligații generale, [articolul II, alin. (1)]:

„Cu privire la orice măsură care intră sub incidența prezentului acord, fiecare stat membru va acorda imediat și necondiționat serviciilor și furnizorilor de servicii de orice alt stat membru un tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat serviciilor și furnizorilor de servicii similari din orice altă țară.”

- Acordul de la Marrakech, Anexa 1B, (GATS), Partea a II-a, Obligații generale, [articolul VII, alin. (1), (2) și (3)]:

„alin 1. În scopul îndeplinirii, în tot sau în parte, a standardelor sau a criteriilor sale de autorizare, licențiere sau de certificare a furnizorilor de servicii, și sub rezerva cerințelor de la punctul 3, un stat membru poate recunoaște educația sau experiența obținute, îndeplinirea cerințelor, sau licențele ori certificările acordate într-o anumită țară. O astfel de recunoaștere - care ar putea fi realizată printr-o

armonizare sau în alt fel - se poate baza pe un acord cu țara în cauză sau poate fi acordată în mod autonom.

alin. 2. Un stat care este parte la un acord sau aranjament de tipul celor menționate la alineatul 1, indiferent dacă acestea există deja sau vor fi în viitor, va oferi oportunitatea adecvată altor State membre interesate să negocieze aderarea lor la un astfel de acord sau aranjament sau de a negocia acorduri comparabile cu acesta. În cazul în care un membru acordă recunoașterea în mod autonom, acesta va oferi oricărui alt Stat membru suficiente ocazii pentru a demonstra că educația, experiența, licența sau certificarea obținută ori cerințele îndeplinite ar trebui să fie recunoscute.

alin. 3. Un stat nu acordă recunoaștere într-un mod care ar constitui fie un mijloc de discriminare între țări care aplică standardele sau criteriile lor de autorizare, licențiere sau certificare a furnizorilor de servicii, fie o restricție deghizată asupra comerțului cu servicii.”

- Codul deontologic al CCBE, (art. 3.1.3.):

„Avocatul nu acceptă să se ocupe de o cauză atunci când știe sau ar trebui să știe că nu are competența necesară pentru a trata respectiva cauză.”

4. Statutul Profesiei de Avocat din România:

„Art. 300 - (1) Avocații sunt obligați să-și actualizeze permanent pregătirea lor profesională, prin menținerea și diversificarea cunoștințelor în domeniile în care își exercită profesia.

(2) Pregătirea profesională continuă presupune lărgirea cunoștințelor și competențelor în noi domenii ale dreptului, lărgirea cunoștințelor în domeniul procedurilor și al legilor aplicate în Uniunea Europeană, precum și dobândirea certificării pregătirii profesionale continue la standarde compatibile cu pregătirea profesională a avocaților din celelalte state membre ale Uniunii Europene.

(3) Pregătirea profesională continuă se realizează și prin specializarea impusă de diversificarea și extinderea aplicării dreptului în raport de evoluția relațiilor social - economice contemporane.

Art. 301 - (1) Toate organele profesiei și instituțiile ce își desfășoară activitatea sub autoritatea acestora sunt obligate să asigure condițiile necesare pregătirii profesionale continue a avocaților, în raport cu domeniile profesionale de specialitate pentru care avocații optează. Obligația privește în mod special și domeniul dreptului comunitar european, însușirea și aplicarea deontologiei și standardelor profesionale în materie.

(2) Pregătirea profesională continuă se realizează în cadrul barourilor, al Uniunii Naționale a Barourilor din România și al formelor de exercitare a profesiei și are drept scop îndeplinirea de către avocați a obligației profesionale de pregătire continuă bazată pe o cultură juridică de calitate și o pregătire temeinică pentru îndeplinirea corespunzătoare a activităților de interes public pe care le implică folosirea titlului profesional de avocat.

Art. 302 - Reprezintă modalități de pregătire profesională continuă, în cadru organizat:

a) activitățile coordonate și îndrumate de Departamentul de pregătire profesională continuă al I.N.P.P.A.;

b) asistența la cursuri, seminarii, reuniuni, conferințe, congrese și orice altă formă organizată pentru realizarea actualizării cunoștințelor și tehnicilor de exercitare a profesiei;

c) pregătirea on-line;

d) redactarea și publicarea de note, articole, eseuri, studii pe probleme juridice;

e) activități specifice în cercurile de studii organizate de barouri;

f) activități organizate în cooperare cu instituții de învățământ sau instituții de realizare a pregătirii profesionale în domenii conexe activității specifice profesiei de avocat.

g) orice altă activitate recunoscută de organele profesiei.

Art. 303 - (1) Pregătirea continuă realizată de către avocați va fi evaluată în mod regulat.

(2) Controlul respectării obligațiilor de pregătire continuă (inclusiv consecințele nerespectării acestor obligații) se va reflecta într-un sistem declarativ realizat de către avocați, apt a fi verificat. Controlul pregătirii profesionale continue este de competența Baroului și se va realiza în cadrul normativ corespunzător exercitării profesiei la nivel național conform hotărârilor adoptate de Congresul avocaților și de Consiliul U.N.B.R.

(3) Pe baza hotărârilor Congresului avocaților Consiliul U.N.B.R. va elabora un program anual privitor la evaluarea și controlul pregătirii profesionale continue a avocaților care va ține cont de conlucrarea dintre barouri pentru realizarea pregătirii profesionale continue în mod coerent și unitar la nivel național. Organele profesiei de avocat vor certifica periodic pregătirea profesională continuă a fiecărui avocat.”

Congresul Avocaților 2008 a adoptat Hotărârea nr. 14 privind Pregătirea Profesională Continuă a Avocaților, care cuprinde principiul obligativității pregătirii profesionale continue pentru fiecare avocat, modalitățile de pregătire, modul de evidență și control al pregătirii.

Prin **Hotărârea nr. 448 din 21.02.2009** s-a hotărât de către Consiliul UNBR:

„**Art. 1. –** (1) Obligația avocaților de a realiza formarea profesională continuă se socotește a fi îndeplinită și prin participarea avocaților la activitățile de formare profesională prevăzute în programele privind pregătirea profesională continuă adoptate și puse în aplicare de formele de exercitare a profesiei în care avocații își desfășoară activitatea.

(2) Aceste programe vor fi întocmite în concordanță cu Programul de pregătire profesională continuă a avocaților pe perioada 1 ianuarie 2008 – 1 ianuarie 2011, prevăzut în anexa la Hotărârea nr. 266/22.09.2007 a Consiliului U.N.B.R. și vor fi agreate de consiliile barourilor, pe baza criteriilor adoptate de către acestea.

(3) În acest caz, recunoașterea de către consiliile barourilor a numărului de ore de pregătire profesională efectuate de avocați se va face semestrial, în baza rapoartelor înaintate consiliilor barourilor și a propunerilor făcute pentru fiecare avocat din cadrul formei de exercitare a profesiei respective, de către avocatul coordonator / titular.

Art.2. – (1) Consiliile barourilor pot hotărî, după caz, ca avocații stagiați aflați în anul II de stagiu să frecventeze cursurile I.N.P.P.A. privind formarea profesională inițială, inclusiv prin centrele teritoriale ale I.N.P.P.A. la care sunt arondate barourile.

(2) În acest caz, consiliile barourilor vor decide să se achite I.N.P.P.A. sau Centrelor teritoriale ale I.N.P.P.A., taxa de școlarizare anuală, datorată pentru fiecare avocat stagiar cursant, din taxele achitate de avocații stagiați la înscrierea în barou.

(3) Examenul de absolvire a I.N.P.P.A. se va desfășura concomitent cu examenul de dobândire a calității de avocat definitiv.

Art.3. – (1) Activitățile de formare profesională desfășurate de avocații – cadre didactice, în cadrul programelor instituțiilor de învățământ la care funcționează, sunt recunoscute ca activități de formare profesională continuă în profesia de avocat într-un număr de ore corespunzător numărului de ore de pregătire profesională atestat de instituția de învățământ.

(2) În mod corespunzător, se recunosc în cadrul profesiei de avocat activitățile de formare profesională desfășurate în cadrul altor profesii, în situația în care avocatul dovedește că are calitatea de formator.

Art.4. – (1) Activitatea de publicistică juridică este recunoscută pentru fiecare articol publicat în revistele de specialitate ori în publicațiile în format electronic aprobate de I.N.P.P.A..

(2) În cazul în care articolele publicate au mai mulți autori, numărul de ore de pregătire profesională recunoscut pentru fiecare articol publicat se împarte între autori, proporțional cu numărul acestora.

Art.5. – Celelalte modalități de realizare a formării profesionale continuă prevăzute în Programul de pregătire profesională continuă a avocaților pe perioada 1 ianuarie 2008 – 1 ianuarie 2011, anexă la Hotărârea nr. 266/22.09.2007 a Consiliului U.N.B.R. și în Hotărârea nr. 14 a Congresului avocaților (2008) vor fi organizate și evidențiate de barouri și I.N.P.P.A. cu respectarea dispozițiilor prezentei Hotărâri.

5. *Pregătirea continuă a avocaților este supusă evaluării și controlului.* Pregătirea continuă realizată de către avocați trebuie să fie evaluată în mod regulat, procedându-se la o repartizare ponderată a orelor/unităților de timp atribuite pentru diferitele metode și durata pregătirii profesionale. Controlul respectării obligațiilor de pregătire continuă (inclusiv consecințele nerespectării acestor obligații) include un sistem declarativ realizat de către avocați, sistem care poate fi verificat, iar acest control, exercitat de barou, trebuie făcut într-un cadru definit de lege, sau de oricare altă reglementare corespunzătoare, la nivel național, cu proceduri și consecințe expres reglementate..

II. SITUAȚIA PREGĂTIRII CONTINUE A AVOCAȚILOR ÎN ȚĂRILE EUROPENE

În conformitate cu situația cu privire la regimurile pregătirii continue în Europa, centralizată de CCBE, rezultă următoarea imagine generală a pregătirii continue în statele europene (centralizată, conform anexei *Centralizator al Regimurilor pregătirii profesionale continue a avocaților, la nivel național, în Europa, conform evidențelor CCBE*)

În **Belgia** (Ordinul Barourilor francofone și germanofone, în continuare OBF) obligativitatea generală la pregătire continuă pentru membrii Baroului, vorbitori de limbă franceză și de limbă germană este guvernată de „Regulamentul din 27 mai 2002 cu privire la formarea continuă a avocaților.

Regulamentul este aplicabil tuturor avocaților europeni, *înscriși în barou.*

Pregătirea continuă obligatorie constă în acumularea a 20 de puncte pe an calendaristic și se desfășoară într-un program derulat pe o perioadă de 3 ani.

Există mai mulți actori sociali care pot oferi pregătire profesională continuă, însă toate tipurile de pregătire trebuie mai întâi recunoscute de OBF sau de Baroul local. Totuși, cursurile de pregătire profesională oferite de universități, de „Comisia Université-Palais” (C.U.P.) și de Barourile locale sunt automat recunoscute de OBF. În cazul încălcării obligației de pregătire profesională, avocatul respectiv va fi convocat în fața Comisiei de Validare și Evidență a Pregătirii Profesionale (Comisia de Aprobare) și va trebui să declare motivele pentru care și-a neglijat obligațiile privind pregătirea profesională continuă. Comisia îi poate acorda avocatului o amânare de cel mult un an. De asemenea, Baroul poate să solicite aplicarea de măsuri disciplinare sau alte sancțiuni.

În **Belgia** (Ordinul Barourilor Flamande) obligativitatea generală la pregătire continuă este guvernată de Regulamentul cu privire la pregătirea continuă din 2 iunie 2004, publicat în Monitorul Oficial din 18 iunie

2004, care a intrat în vigoare la 18 septembrie 2004. Fiecare avocat admis în barou trebuie să obțină cel puțin 16 puncte de pregătire pe parcursul unui an judiciar. Fiecare formă de pregătire trebuie recunoscută de un Comitet de Recunoaștere a Pregătirii Continue, înființat de Ordinul Barourilor Flamande. Comitetul de Recunoaștere ține cont de calitatea și de accesibilitatea cursului, ori a formei concrete de pregătire, atunci când hotărăște asupra recunoașterii și atribuirii punctelor. Decanul Baroului local are competența de a hotărî dacă avocatul admis în barou și-a îndeplinit obligațiile privind pregătirea profesională continuă și poate solicita luarea măsurilor disciplinare prevăzute de Regulament.

În **Danemarca**, pregătirea continuă este obligatorie pentru toți avocații și avocații stagiați de la 1 ianuarie 2008 (Ordinului Departamental nr. 1474 din 12.12.2007, emis de către Ministerul danez de justiție). Pe parcursul unei perioade de 3 ani, avocații trebuie să participe la cel puțin 54 de cursuri de pregătire continuă, cu importanță pentru profesia juridică. Organizarea pregătirii profesionale continue este stabilită individual de avocați, firme de avocatură, diferite asociații legale și, în general, se desfășoară pe o piață de pregătire profesională specific organizată de barou. Obligatorietatea pregătirii profesionale continue pentru un avocat din UE, care practică dreptul în Danemarca și care este înregistrat sub titlul din țara de origine este considerată îndeplinită în măsura în care persoana în cauză dovedește că este subiectul unei obligații de pregătire continuă în țara de origine. Un avocat care a neglijat Regulamentul privind pregătirea continuă este considerat a fi încălcat codul de conduită. Consiliul General al baroului poate depune o plângere împotriva persoanei în cauză, la Comitetul de Disciplină. Același lucru se aplică și pentru cazul în care avocatul nu se asigură, într-un termen rezonabil, că avocatul stagiar care lucrează cu el a participat la pregătirea profesională continuă, organizată în mod particular pentru stagiați.

În **Estonia**, bazele și procedurile pentru pregătirea continuă în cadrul Uniunii Barourilor din Estonia sunt stabilite de către Rezoluția Consiliului Uniunii Barourilor din Estonia din 29.11.2005, nr. 25.1, raportată art. 341, alin 2 din Legea asociației. Un avocat sau un avocat stagiar pe lângă un avocat senior este obligat să participe periodic la cursuri de pregătire profesională continuă. Participarea la pregătirea continuă va fi evaluată pe perioade de cinci ani (perioadă de evaluare). Evaluarea participării la pregătirea continuă se va face pe baza unui sistem de credite. Într-o perioadă de evaluare de 5 ani vor fi acumulate 80 de puncte din pregătirea continuă. Punctele suplimentare de pregătire continuă acumulate în perioada de evaluare pot fi reportate pentru următoarea perioadă de evaluare, dar să nu depășească un număr de 24 de puncte. Avocatul și avocatul stagiar de pe lângă un avocat senior sunt obligați ca în termen de 15 zile înainte de data expirării perioadei de evaluare să înainteze către Comitetul de evaluare profesională, sub forma unui Raport, datele privind îndeplinirea pregătirii profesionale continue în perioada de evaluare. Supervizarea îndeplinirii obligației de pregătire profesională continuă va fi realizată de către Comitetul de evaluare profesională, de pe lângă barou. Neîndeplinirea cerințelor stipulate în Procedură va atrage după sine consecințele stabilite de reglementările Asociației Barourilor, respectiv: verificarea cunoștințelor profesionale de către Comisia de evaluare profesională prin interviu-conversație de evaluare; suspendarea statutului de avocat cu drept de exercițiu al profesiei; excluderea din Asociația Barourilor.

În **Franța**, articolul 14-2 din Legea nr. 130 din 11 februarie 2004. consacră regula conform căreia „pregătirea profesională continuă este obligatorie pentru avocații înscriși pe tabloul ordinului. Prin Decret al Consiliului de Stat se va determina natura și durata activităților susceptibile de a fi validate sub titlul de obligație de pregătire profesională continuă. Consiliul Național al Barourilor va determina modalitățile prin care această obligație se va îndeplini.

Pregătirea profesională prevăzută în lege asigură actualizarea și perfecționarea cunoștințelor necesare exercitării profesiei de către avocații înscriși în tabloul ordinului.

Durata pregătirii continue este de 20 de ore în cursul unui an civil sau de 40 de ore în cursul a doi ani consecutivi.

Pe parcursul primilor doi ani de exercițiu al profesiei, această formare include minim 10 ore dedicate problematicii deontologice.

La sfârșitul unei perioade de 5 ani de exercițiu al profesiei, titularii unor mențiuni de specializare trebuie să fi dedicat un sfert din pregătirea lor profesională continuă domeniilor de specialitate.

Modalitățile de punere în practică a prevederilor legale de mai sus revine în sarcina Consiliului Național al Barourilor. Deciziile prin care Consiliul Național al Barourilor stabilește modalitățile de îndeplinire a obligației de perfecționare profesională vor fi comunicate, în termen de 30 de zile, prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire, ministrului justiției, procurorului general și consiliilor barourilor. Ele vor fi publicate în Jurnalul Național al Republicii Franceze.

Avocatul este răspunzător pentru pregătirea sa profesională continuă. Avocatul păstrează atestarea prezenței, emisă de organismul de pregătire profesională, după fiecare sesiune de pregătire urmată, pentru a putea dovedi că și-a îndeplinit aceste obligații. Avocatul trebuie să atașeze declarației copii după toate atestările prezenței sale la cursurile de pregătire la care a participat sau pe care le-a furnizat. Se adaugă copii după eventualele articole sau lucrări cu conținut juridic publicate. Consiliul Ordinului controlează îndeplinirea efectivă a obligațiilor deontologice de pregătire profesională continuă a avocaților, verificând criteriile de pregătire urmate, precum și legătura lor cu activitatea de avocat.

În ce privește mecanismul de control, acesta se realizează prin obligația avocatului de a depune documentele justificative decanului baroului, până cel mai târziu la data de 31 ianuarie a fiecărui an. Consiliul Ordinului verifică dacă, pe de o parte a fost îndeplinită cota legală și, pe de altă parte, dacă activitățile realizate răspund criteriilor fixate de Consiliul Național al Barourilor prin decizie cu caracter normativ. Calculul cotei legale se va face, pe principiul prorata temporis pentru avocații înscriși în profesie în cursul primului an de exercițiu al profesiei.

Pregătirea profesională este asigurată prin coordonarea realizată de Centrele regionale de pregătire profesională, inclusiv pentru o pregătire furnizată de un cabinet de avocatură sau de o instituție de învățământ.

Obligativitatea pregătirii profesionale este îndeplinită prin:

1. participarea la acțiuni de pregătire cu caracter juridic sau profesional, furnizate de centrele regionale de pregătire profesională sau de instituțiile universitare;
2. participarea la pregătirile furnizate de avocați sau de alte instituții de învățământ;
3. asistarea la colocvii sau conferințe cu caracter juridic, care au legătură cu activitatea profesională a avocaților.
4. furnizarea de învățământ cu caracter juridic care are legătură cu activitatea profesională a avocaților, într-un cadru universitar sau profesional.
5. publicarea de lucrări cu caracter juridic.

În **Germania** la art. 43 lit. a. din Legea Profesiei de Avocat din R.F.Germania (Bundesanwaltsordnung) este prevăzută, ca obligație fundamentală a avocatului aceea de a se perfecționa profesional.

Îndeplinirea acestei obligații se concretizează prin obținerea *Certificatului de perfecționare profesională*. Obligația de perfecționare profesională face parte din obligațiile fundamentale ale avocaților, ca garanție calitativă a prestațiilor avocațiale. Camera Federală dorește să dea posibilitatea avocaților ca, prin intermediul unui certificat, să facă publice informațiile privind perfecționarea profesională, prin menționarea acestora în antetul cabinetului, în cartea de vizită și prin afișarea lor în interiorul cabinetului. Pentru a face dovada unei perfecționări profesionale ciclice pe o perioadă de trei ani, solicitantul trebuie să obțină certificatul de „calitate prin pregătire continuă” și, prin aceasta, licența de a folosi simbolul acestui certificat în activitatea sa profesională.

Premisa obținerii acestui certificat constă în dobândirea a 360 de puncte, în cadrul a 4 module : 1. drept material; 2. dreptul profesiei de avocat; 3. drept procesual; 4. managementul personalului, al coordonării formei de exercitare a profesiei și al negocierilor.

Pe o perioadă de 3 ani, trebuie acumulate 360 de puncte, din care 240 din modulul 1, 60 din modulul 2 și alte 60 din modulele 3 și 4. De asemenea se prevede numărul de puncte aferent diverselor forma de pregătire. De ex. din cele 360 de puncte, 180 se vor acumula din participarea la seminarii, colocvii și alte manifestări de acest fel. Se prevede și acordarea unui anumit punctaj pentru pregătire individuală (literatură de specialitate, e-learning), activitate de examinator, publicații de specialitate, cercuri profesionale sau de dialog, etc.

În **Irlanda (The Bar Council)** schema Asociației pentru formare profesională continuă a început la 1 octombrie 2005 și se aplică tuturor avocaților practicanți. Avocații trebuie să acumuleze 10 puncte în timpul fiecărui an de practică.

Punctele de formare profesională continuă trebuie acumulate din seminarii și programe furnizate, de pildă, de: Consiliul Baroului din Irlanda; King's Inn; Grupurile de avocați care organizează propriile lor activități; avocații itineranți; organizațiile de avocatură din alte jurisdicții; instituțiile superioare de educație; alte organisme profesionale; organisme ale guvernului.

Activitatea trebuie să fie semnificativă din punctul de vedere al conținutului intelectual sau practic și trebuie să se refere în principal la probleme legate de practica din domeniul dreptului, trebuie condusă de persoane sau organizații calificate corespunzător și să fie relevantă pentru nevoile unui practician, pe termen scurt sau lung, în conformitate cu dezvoltarea profesională a unui practician.

Activitățile de formare profesională continuă includ, dar nu se limitează la, următoarele:

- Participarea la conferințe, cursuri și seminarii
- Predare
- Pregătire profesională
- Prezidare
- Participarea la adunări
- Mentoring
- Cercetare și redactare de lucrări
- Rapoarte de drept
- Cercetare juridică, scrierea de articole pentru a fi publicate
- studii de drept postuniversitare
- Angajare activă în programele juridice online
- Verificarea cărților de drept
- Pregătire profesională privind situațiile de relaționare în cercetarea online etc.
- Pregătirea, editarea, verificarea etc. documentelor ghidurilor, materialelor, simulărilor, problemelor controversate, răspunsurilor-tip etc. pentru examenele de Barou sau pentru programele de formare profesională continuă
- Pregătirea curriculumului, ghidurilor de lectură, materialelor de predare etc., pentru activitățile de formare profesională continuă. Cursul va fi înțeles ca având semnificația unui program de educație, seminar, workshop, lecții, conferințe, grupuri interne de discuție, învățământ la distanță, întrunirea la ședințe de pregătire ca parte a unui curs de învățământ la distanță, școli de vară, ședințe de revizii, învățământ pe computer și cursuri prezentate cu ajutorul mijloacelor video, audio, teleconferințe sau alte dispozitive similare.

Alte activități pot include cursuri de drept, pregătirea și prezentarea de cursuri de pregătire aprobate, predarea de cursuri aprobate, redactarea de articole, cărți, studii individual sau în grup, activitate de examinator extern.

Dacă un membru vrea să se intereseze cu privire la oportunitatea unei activități, trebuie să îl contacteze pe managerul de formare profesională continuă.

Membrilor li se cere să păstreze înregistrarea conformității lor cu schema de cerințe. Li se va cere să certifice conformitatea anual.

În **Irlanda (The Law Society)** pentru avocați, regimul pregătirii continue este reglementat de „Instrumentul statutar din 2007 (Regulamentul cu privire la dezvoltarea profesională continuă din 2007). Un avocat, în măsura în care se află sub incidența Regulamentului 3, trebuie să participe la dezvoltarea profesională continuă, respectiv la primul ciclu, al doilea ciclu și al treilea ciclu, așa cum prevăd Regulamentul 5 și Schema Asociației.

Unui avocat i se cere să participe la dezvoltarea profesională:

- în timpul primului ciclu (în perioada 01.01.2008 – 31.12.2008), la minimum 10 ore
- în timpul celui de-al doilea ciclu (în perioada 01.01.2009 – 31.12.2009), la minimum 10 ore și
- în timpul celui de-al treilea ciclu (01.01.2010 – 31.12.2010), la minimum 15 ore.

În ceea ce privește primul ciclu și cel de-al doilea ciclu:

- (i) minimum 3 ore de dezvoltare profesională continuă vor include cunoștințe profesionale și de management;
- (ii) maximum 2 ore de dezvoltare profesională continuă trebuie să se realizeze prin e-learning și
- (iii) numărul minim de ore de dezvoltare profesională continuă care a rămas trebuie să se realizeze în cadrul unui grup de studiu.

În ceea ce privește cel de-al treilea ciclu:

- (i) minim 4 ore de dezvoltare profesională continuă trebuie să includă cunoștințe profesionale și de management
- (ii) maxim 3 ore de dezvoltare profesională continuă trebuie să se realizeze prin e-learning și
- (iii) numărul minim de ore de dezvoltare profesională continuă care a rămas trebuie să se realizeze în cadrul unui grup de studiu.

Un avocat care aplică la Societatea de Drept pentru un certificat de practică pentru întregul sau doar pentru o parte din cel de-al doilea ciclu, va trebui, ca parte a acestei aplicații, să certifice către Societate faptul că avocatul a urmat dezvoltarea profesională în timpul primului ciclu cel puțin 10 ore, în conformitate cu Regulamentul 5 și cu Schema Asociației.

Un avocat care aplică la Societatea de Drept pentru un certificat de practică pentru întregul sau doar pentru o parte din cel de-al treilea ciclu, va trebui, ca parte a acestei aplicații, să certifice către Societate faptul că avocatul a urmat dezvoltarea profesională în timpul celui de-al doilea ciclu cel puțin 10 ore, în conformitate cu Regulamentul 5 și cu Schema Asociației.

Un avocat care aplică la Societatea de Drept pentru un certificat de practică pentru întregul sau doar pentru o parte din anul de practică ce a început în prima zi a lunii ianuarie 2011, va trebui, ca parte a acestei aplicații, să certifice către Societate faptul că avocatul a urmat dezvoltarea profesională în timpul celui de-al treilea ciclu cel puțin 15 ore, în conformitate cu Regulamentul 5 și cu Schema Asociației.

Un avocat care lucrează în slujba statului cu normă întreagă, va trebui ca în termen de șase luni de la finalul primului ciclu, celui de-al doilea ciclu, respectiv, celui de-al treilea ciclu, să certifice către Societate faptul că avocatul a urmat dezvoltarea profesională în timpul primului ciclu și a celui de-al doilea de cel puțin 10 ore, în conformitate cu Regulamentul 5 și cu Schema Asociației, iar în timpul celui de-al treilea ciclu de cel puțin 15 ore, în conformitate cu Regulamentul 5 și cu Schema Asociației. În scopul asigurării conformității cu Regulamentele asociației, Comitetul de Educație poate investiga încălcarea Regulamentelor, declarată de un avocat, și, în final, poate

- (i) să ceară explicații avocatului în cauză
- (ii) să-l cheme pe avocat la o discuție
- (iii) să-l îndrume pe avocat
- (iv) să direcționeze Societatea de care aparține problema către Tribunalul de Cercetare Disciplinară a avocaților, pentru investigații.

În **Italia** regimul pregătirii continue este reglementat de Regulamentul cu privire la Formarea continuă, aprobat de Consiglio Nazionale Firenze (CNF) la 13 iulie 2007. Perioada de evaluare a pregătirii profesionale continue se desfășoară pe trei ani. Fiecare avocat înregistrat trebuie să achiziționeze cel puțin 90 de puncte de pregătire profesională în cadrul unei perioade de 3 ani, din care cel puțin 20 de puncte trebuie să fie acumulate în fiecare an de pregătire individuală.

Activitățile de pregătire profesională sunt organizate de Consiglio Nazionale Forense (C.N.F.) sau de consiliile barourilor teritoriile individuale. În cazul în care activitățile de pregătire profesională sunt organizate de asociații legale sau alte entități, instituții sau organizații publice ori private, trebuie acreditate în prealabil de C.N.F. sau de consiliile barourilor teritoriale individuale din fiecare jurisdicție. Fiecare Consiliu al Baroului va trimite imediat o notificație către C.N.F. privind toate activitățile de pregătire profesională organizate de ele sau de alte instituții acreditate. C.N.F. se va ocupa ca acestea să fie publicate pe site-ul său, ca să asigure o difuzare cât mai largă a informațiilor privind desfășurarea acestor activități, cu scopul de a le permite participarea avocaților care fac parte din alte barouri.

Acreditarea activităților care se desfășoară în străinătate, organizate de organisme străine sau de alte organisme – la cererea persoanelor juridice organizatoare – care au în vedere reluarea unor programe identice în unele districte juridice, sunt responsabilitatea C.N.F.

Participarea efectivă și documentată corespunzător la următoarele activități constituie îndeplinirea obligațiilor de pregătire profesională continuă:

a) cursuri de recapitulare sau de masterat, seminarii, conferințe, zile de studiu, discuții de tipul masă-rotundă, inclusiv atunci când sunt realizate cu tehnologii e-learning, cu condiția ca verificarea participării să fie posibilă

b) comisii de studiu, grupuri de lucru sau comisii ale unor consilii, înființate de C.N.F. sau de Consilii ale Barourilor, sau de organizații internaționale sau naționale, pentru categorii profesionale

c) alte activități identificate în mod specific de către C.N.F. sau de către Consiliile Barourilor.

Înfăptuirea activităților menționate în continuare reprezintă îndeplinirea obligațiilor de pregătire profesională continuă:

a) rapoarte sau lecții privind activitățile de pregătire profesională cu referire la literele a) și b) ale articolului 3, sau dacă nu, cu referire la cele din școlile de drept sau din școlile specializate în profesiile juridice.

b) publicarea de articole cu subiecte juridice în reviste de specialitate de importanță națională sau larg răspândite, inclusiv online, ori a altor publicații, cărți, eseuri, monografii sau broșuri, inclusiv ediții colective pe probleme juridice.

c) contracte de predare în domeniul juridic cu instituții universitare sau cu entități echivalente

d) participarea în comisii de examinare a rangului avocaților sau pe toată durata examinării

e) participarea la alte studii sau activități de actualizare a cunoștințelor, îndeplinite în mod autonom, cu scopul organizării profesionale personale, autorizate în prealabil și recunoscute ca atare de C.N.F. sau de Consiliul Baroului aferent.

Fiecare avocat înregistrat trebuie să depună la Consiliul Baroului la care este înregistrat un raport care să certifice programul de pregătire profesională urmat în anul anterior, indicând activitățile de pregătire la care a participat, inclusiv pe calea propriei certificări.

În scopul monitorizării, Consiliul Baroului trebuie să efectueze supervizarea activităților, inclusiv prin dovezi, scop în care trebuie să ceară avocatului și organizatorilor cursului de pregătire profesională documente suplimentare de clarificare.

Încălcarea îndatoririlor de pregătire profesională și încălcarea sau existența unor certificate incorecte privind participarea la programele de pregătire profesională constituie o infracțiune disciplinară.

Pedeapsa va fi direct proporțională cu gravitatea infracțiunii.

În **Luxemburg**, regimul pregătirii continue a avocaților practicanți este reglementat de Articolul 14 intitulat „Formarea permanentă a avocaților” din „regulamentul interior al Ordinului Avocaților al Baroului

din Luxemburg”, amendat de Consiliul Baroului din Luxemburg pe 12 septembrie 2007 și publicat în Monitorul Oficial din 28 noiembrie 2007.

Avocații trebuie să acumuleze o medie de 16 puncte pe un an civil, calculată pe o perioadă de trei ani. Avocații trebuie să acumuleze cel puțin două treimi din punctele de credit la materiile juridice propriuzise, în timp ce cea de-a treia treime poate fi obținută din activități ce sunt direct folositoare practicii profesionale juridice.

Formele de pregătire continuă organizate de Universitatea din Luxemburg, de universitățile Uniunii Europene și de toate formațiunile înființate sau abilitate de barourile Uniunii Europene sunt agreate cu drepturi depline ca organizații abilitate să furnizeze pregătire continuă. Celelalte instituții care furnizează formare profesională fac obiectul agrementării de către Consiliul Ordinului, la propunerea Comisiei de agrementare.

Consiliul Ordinului poate retrage, în orice moment, agrementarea acordată. El va notifica instituția în cauză în legătură cu acest fapt.

Ordinul poate organiza sau poate participa la organizarea seminariilor de pregătire profesională în domeniul juridic sau care au legătură cu exercitarea profesiei.

Ordinul aduce la cunoștința avocaților lista instituțiilor agreate de el, pe site-ul său. Programele de formare profesională propuse vor fi puse la dispoziție pe internet, la cererea instituțiilor agreate.

Ca să stabilească activitățile pe care Consiliul Ordinului le consideră admisibile, se ține cont mai ales de:

- legătura dintre pregătirea profesională și exercitarea profesiei
- frecvența participării la activități de aceeași natură
- competența profesională
- respectarea obiectivelor de pregătire profesională continuă vizate de prezenta reglementare
- dacă obiectivele vizate de activitatea de pregătire profesională sunt cuantificabile și dacă pot fi verificate

În **Olanda** regimul pregătirii continue este reglementat de *Statutul privind educația continuă 2000* (amendat recent prin Statutul din data de 5 februarie 2007). Avocații trebuie să obțină cel puțin 16 puncte anual. Acest număr va fi redus proporțional dacă acest regulament de ordine interioară le-a fost aplicat pe mai puțin de 11 luni, în oricare an. Cel puțin jumătate din numărul de puncte va fi obținută la cursul de pregătire având un subiect juridic.

Dacă un avocat a obținut peste 16 puncte într-un an, poate folosi punctele suplimentare ca să reducă numărul de puncte pe care trebuie să îl obțină în următorii doi ani. Recunoașterea unui institut de pregătire profesională va constitui subiectul cererii institutului respectiv de pregătire. Înainte de a emite o decizie privind cererea, Consiliul General va examina institutul de pregătire profesională din următoarele puncte de vedere:

- oferte concrete de cursuri profesionale de a căror practică profesională propriu-zisă sau desfășurare să beneficieze avocații;
- existența lectorilor competenți;
- cursurile de pregătire sunt evaluate, în mod obișnuit, prin studierea atentă a părerilor participanților;
- participanților li se acordă un certificat care atestă că aceștia au urmat și absolvit cursul de pregătire sau că au trecut testele sau examenele aferente cursului de pregătire.

Certificatul se va baza pe un sistem coerent de notare și de menționare precisă a numărului de puncte acumulat.

Consiliul General trebuie să anexeze condițiile de abilitare. Abilitarea poate fi oricând retrasă de Consiliul General.

De câte ori li se cere, avocații sunt obligați să furnizeze președintelui Consiliului General sau secretarului acestuia, care îl reprezintă, informațiile privind respectarea regulamentului de ordine interioară cu privire la pregătirea continuă.

În **Norvegia** regimul pregătirii continue este reglementat de „Regulile de pregătire continuă obligatorie” aprobate de Consiliul de supervizare pe 11 iunie 2004, în vigoare în perioada 01/01/2004 – 31/12/2008.

În timpul perioadei de cinci ani, un membru activ al Asociației Baroului Norvegian va avea 80 de ore de curs de pregătire continuă. Cel puțin cinci dintre acestea trebuie să fie de Etică. Avocații stagiați proaspăt admiși, care și-au obținut titlul de avocat de mai puțin de un an, vor avea nevoie de numai 8 ore în timpul primului an în care vor fi membri.

Comitetul de Aprobare pentru Pregătire Continuă stabilește criteriile pe baza cărora sunt aprobate cursurile.

Recunoașterea furnizorilor străini de pregătire continuă poate fi făcută cu aprobarea Comitetului pentru Pregătire Continuă.

Cercetarea juridică și activitățile de predare sunt considerate a fi echivalente cu participarea la cursuri, îndeplinind cerințele cu privire la pregătirea continuă.

De asemenea, participarea la activități profesionale și implicarea în prezentarea rapoartelor. Principalul scop al pregătirii continue trebuie să fie actualizarea cunoștințelor juridice și studiul în profunzime, inclusiv pregătirea arbitrajului pentru avocați.

Centrul pentru Educație Juridică Continuă coordonează înregistrarea participanților la propriile sale cursuri.

Informațiile privind alte cursuri, cum ar fi programul sau lista participanților, trebuie trimise la secretariatul Asociației Baroului Norvegian, fără întârzieri. Dacă este necesar, secretariatul poate cere și alte documente privind cursul, cum ar fi, de pildă, informații privind textele cursurilor, activitatea de cercetare și raporturi scrise privind obligațiile asumate.

Secretariatul Asociației Baroului Norvegian propune înregistrarea consecutivă a cursurilor aprobate / a numărului de ore de curs pentru fiecare membru. La finalul unui an calendaristic, fiecare membru va primi un raport despre numărul de ore de curs pe care le-a înregistrat în anul anterior. Membrii care nu au fost înregistrați în timpul ultimilor trei ani vor fi înregistrați separat.

Membrii care nu îndeplinesc cerințele cu privire la pregătirea profesională obligatorie, vor plăti următoarele taxe către Asociația Baroului Norvegian: 10.000 de coroane norvegiene – pentru cei care lipsesc de la maximum 16 ore; 15.000 de coroane norvegiene – pentru cei care lipsesc la 17-32 de ore; 20.000 de coroane norvegiene – pentru cei care lipsesc la 33-43 de ore; 30.000 de coroane norvegiene – pentru cei care lipsesc la 49-64 ore.

În conformitate cu §13-3 din Statut, Consiliul de conducere poate avea în vedere excluderea membrilor care au lipsit la peste 64 de ore sau a celor care nu și-au plătit către Asociația Baroului Norvegian taxele menționate mai sus.

În **Polonia**, Uniunea Barourilor din Polonia a emis o rezoluție, în 2006, cu privire la caracterul obligatoriu al pregătirii profesionale continue a avocaților (rezoluția nr. 39/2006 emisă de Consiliul Uniunii Barourilor din Polonia).

Programul Rezoluției celei de-a 9-a Adunări Naționale a Baroului, din 23-25 octombrie 2007, punctul 6.12, a confirmat consolidarea rolului special pe care pregătirea profesională continuă o are în cadrul Uniunii Barourilor din Polonia și, totodată, rolul de supervizare al Consiliului Uniunii Barourilor din Polonia în acest domeniu.

Obligația perfecționării profesionale sub forma pregătirii organizate de asociația baroului local va presupune parcurgerea a 10 ore pe an de pregătire profesională.

Pregătirea profesională pentru un avocat, realizată în formele descrise în rezoluție, va fi recunoscută ca îndeplinire a îndatoririi de perfecționare profesională, în conformitate cu următoarele reguli:

a) două ore de predare a unor subiecte juridice vor fi considerate echivalentul a patru ore de pregătire profesională;

b) pentru publicarea unui articol într-o revistă juridică, pe o temă juridică sau de practică a sistemului judiciar se vor echivala 10 ore de pregătire profesională, condiția fiind ca articolul să nu fie mai mic de 8 pagini standard de text;

c) o oră de curs privind popularizarea legilor va fi considerată echivalentul unei ore și jumătate de pregătire profesională.

Organizații abilitate să furnizeze pregătire continuă:

- Asociația Baroului Local

- Comisiile pentru dezvoltare profesională a avocaților

- Instituțiile recomandate de organele conducătoare ale Baroului.

Participarea avocaților la ședințele de pregătire organizate de comisia regională pentru dezvoltare profesională a avocaților va fi atestată printr-un certificat.

Până la sfârșitul lunii februarie, fiecare avocat este obligat să înainteze către asociația baroului local aferentă un raport privind îndeplinirea îndatoririlor privind dezvoltarea profesională în cursul anului anterior. Documentele care atestă îndeplinirea acestei obligații vor fi atașate raportului.

Neîndeplinirea îndatoririlor privind dezvoltarea profesională de către avocați va constitui o abatere disciplinară.

În **România**, pregătirea continuă a avocaților români a fost pentru prima dată reglementată de *Decizia Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România (UNBR)*, purtând denumirea de „Programul pentru pregătire profesională continuă a avocaților, pentru perioada 1 ianuarie 2008 – 1 ianuarie 2011”.

S-a prevăzut inițial că fiecare avocat poate alege, într-o perioadă de doi ani, să participe la cel puțin 3 seminarii, conferințe, dezbateri, organizate de Centrul Regional al Institutului Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților (INPPA) sau de baroul în care el/ea este înregistrat/ă, în domeniul în care a acumulat sau intenționează să acumuleze informații suplimentare.

S-a prevăzut că Programul de dezvoltare profesională a avocaților va fi aplicat pe baza cooperării dintre Uniunea Națională a Barourilor din România, instituțiile universitare de educație, instituțiile de pregătire profesională privind alte profesii din domeniul juridic (Institutul Național al Magistraturii).

Toate formele de dezvoltare profesională vor fi organizate pe domenii de interes, în funcție de tendința de specializare a avocaților.

Dezvoltarea profesională a avocaților se realizează prin organizarea de conferințe, workshopuri și discuții privind teme care includ programele de formare profesională.

Înregistrarea participării avocaților la activitățile de pregătire profesională continuă și organizarea participărilor vor fi îndeplinite de către barouri.

Centrele regionale ale INPPA vor certifica participarea avocaților la activitățile de pregătire profesională continuă organizate de barouri și vor constitui baza pentru emiterea Certificatelor care atestă actualitatea titlului profesional de avocat, emise regulat (o dată la doi ani) de către fiecare barou.

Prin Decizia nr. 333/08.03.2008, Consiliul UNBR a decis aprobarea *Principiilor de reorganizare a INPPA și criteriile pe baza cărora urmează a fi organizate centrele sale teritoriale*.

S-a distins între *formarea profesională inițială* și *formarea profesională continuă*.

Activitatea INPPA s-a regândit prin prisma următoarelor repere:

I. Formarea profesională inițială

În ceea ce privește *durata* formării profesionale inițiale a avocaților stagiați în cadrul I.N.P.P.A., aceasta a urma să fie de *doi ani*, organizată astfel:

a). *În prima etapă, pregătirea profesională inițială a avocaților aflați în primul an de stagiatură să se realizeze în cadrul formelor de exercitare a profesiei*, în baza unui caiet de sarcini conținând standardul minimal de formare profesională inițială, ce va fi elaborat și transmis de către I.N.P.P.A. avocaților îndrumători după verificarea condițiilor prevăzute de art. 18 din Legea nr. 51/1995 (republicată în M. Of. nr. 113 din 6 martie 2001, cu modificările și completările ulterioare) și ale art. 282

și 283 din Statutul profesiei de avocat (publicat în M. Of. nr. 45 din 13 ianuarie 2005, cu modificările și completările ulterioare). Consiliile barourilor vor avea dreptul de a dispune efectuarea unor verificări la sediile formelor de exercitare a profesiei care își asumă îndrumarea stagiilor, atât cu prilejul remiterii caietului de sarcini, cât și pe parcursul și la finalul duratei de un an aferente primei etape a pregătirii inițiale a stagiilor. Scopul acestor verificări rezidă în a se observa dacă și în ce condiții își desfășoară activitatea stagiarii în cadrul respectivelor forme de exercitare a profesiei. La finalul pregătirii inițiale a stagiilor realizate în acest mod, consiliile barourilor vor analiza dacă și în ce măsură a fost respectat caietul de sarcini, hotărând, în funcție de rezultatul analizei, promovarea stagiilor în cea de-a doua etapă a pregătirii profesionale inițiale.

b). *În a doua etapă, pregătirea profesională inițială a avocaților aflați în al doilea an de stagiatură să se realizeze și în cadrul centrelor teritoriale ale I.N.P.P.A. de pe lângă barourile din care fac parte stagiarii.* În acest scop, conducerea centrelor teritoriale I.N.P.P.A. va selecta formatorii (lectorii) din rândul avocaților membri ai barourilor respective, conform metodologiei de atestare a formatorilor I.N.P.P.A. și va dispune elaborarea programei unitare pe baza căreia urmează a se desfășura cursurile (prelegeri și ateliere) în cadrul centrelor teritoriale. I.N.P.P.A. va avea dreptul de a dispune efectuarea unor verificări la prelegerile și atelierile desfășurate de centrele teritoriale oricând pe parcursul realizării de către acestea a activității de formare profesională inițială, în scopul constatării modului în care se respectă și se duce la îndeplinire programa elaborată de I.N.P.P.A., numai în concluzie cu barourile care au conlucrat la constituirea centrului teritorial respectiv. La finalizarea acestei ultime etape de pregătire profesională inițială, se va desemna o comisie formată din lectori ai Institutului, în vederea organizării și susținerii examenului de absolvire.

Pregătirea profesională inițială și pregătirea continuă a avocaților sunt interdependente, iar organele profesiei de avocat la nivel național (Consiliul UNBR și Comisia Permanentă) au proiectat *Profilul de avocat pe care cerințele actuale ale dezvoltării profesiei îl impun pentru formarea profesională inițială:* calități, aptitudini (competențe instrumentale, competențe interpersonale și competențe sistemice).

Prin *competențe instrumentale* se înțeleg: capacitatea de analiză și sinteză, capacitatea de organizare și planificare, capacitatea de a stabili priorități, cunoștințele generale de bază, cunoștințele de bază privind profesia de avocat, integritatea profesională, disponibilitatea, onestitatea, responsabilitatea.

Prin *competențe interpersonale* se înțeleg: capacitatea de evaluare și autoevaluare, capacitatea de a lucra în echipă, capacitatea de a face schimb de cunoștințe, atitudinea în relațiile cu clienții, colegii avocați, magistrații, etc.

Prin *competențe sistemice* se înțeleg: capacitatea de a transpune în practică cunoștințele dobândite, deschiderea pentru informații, tehnica argumentării, capacitatea de adaptare la situații noi, creativitatea.

- a) Programele de formare inițială trebuie să urmărească formarea unor avocați care:
- să fie în stare să gândească independent în chestiuni juridice;
 - să recunoască factorii interpersonali care pot împiedica evaluarea și aplicarea corectă a cunoștințelor de drept;
 - să înțeleagă evoluția societății românești, a comunității în care trăiesc, a exigențelor Corpului profesional al avocaților și a nevoii supremației legii în societate;
 - să manifeste integritate morală;
 - să fie credibil, demn de încredere;
 - să fie eficienți în managementul propriilor îndatoriri.
- b) Avocatul, la sfârșitul formării inițiale trebuie:
- să fie capabil să interpreteze și să aplice dreptul adaptat la nevoile apărării și ale consultanței;
 - să stăpânească nu numai normele de drept, ci și tehnicile specifice profesiei (realizarea anamnezei situației de fapt; diagnosticul juridic; elaborarea tacticii de apărare la instanțele de fond; redactarea actelor de procedură ale părților;

- elaborarea și susținerea pledoariilor judiciare; redactarea proiectelor de acte cu conținut juridic; contracte; corespondență profesională, etc.);
 - să conștientizeze identitatea profesională și să dobândească conștiința apartenenței la profesia de avocat;
 - să aibă o deschidere europeană, internațională asupra dreptului;
 - să aibă formația de avocat generalist.
- c) În formarea inițială, se urmărește cu prioritate dezvoltarea calităților mentale specifice avocatului:
- gândire independentă / critică (manifestată în probleme profesionale, juridice, dar și în înțelegerea rolului social al avocatului);
 - integritate cognitiv – morală;
 - conștientizare socială și angajament (să analizeze, să evalueze și să se angajeze creativ în reconstruirea modelelor de practică profesională cu care se intră în contact);
 - predispoziție pentru muncă intensă și învățare profesională continuă;
 - comunicare clară și logică, cu autocontrol permanent (caracteristici atitudinale și temperamentale specifice temperamentului avocațial: bun-simț, compasiune, hotărâre, fermitate, calm, modestie, deschidere, răbdare, politețe, tact și înțelegere, cu excluderea aroganței, nerăbdării, irascibilității, etc.);
 - conștiinciozitate, diligență, respect colegial;
 - dezvoltarea priceperilor de automanagement.

În consecință, s-au reglementat expres cerințele formării profesionale inițiale pe care trebuie să le satisfacă programele curriculare ale INPPA:

- a) Formarea oferită de INPPA trebuie să urmărească:
- dobândirea unor cunoștințe juridice aprofundate de drept substanțial, național și internațional, precum și de procedură, oferind o perspectivă practică asupra diferitelor instituții de drept *fără a se repeta cele studiate deja în facultate*;
 - însușirea tehnicilor specifice profesiei de avocat;
 - formarea unei gândiri logice, structurate;
 - formarea unei perspective europene asupra dreptului;
 - formarea conștiinței apartenenței la profesie și deschiderea către alte domenii ale vieții sociale;
 - dobândirea cunoștințelor necesare în domeniul limbilor străine din materii juridice;
 - inițierea în tehnologia informației.
- b) Programa de formare inițială trebuie să cuprindă:
- elemente de școală profesională: formarea de tehnici și deprinderi de muncă profesională;
 - studierea eticii și deontologiei, a istoriei profesiei, a reglementării principalilor parteneri ai avocaților;
 - elemente de cooperare cu alte profesii juridice;
- c) Metodele pedagogice folosite de INPPA trebuie să se bazeze pe:
- studiul, analiza și dezbaterile unor dosare virtuale;
 - organizarea de seminarii demonstrative;
 - actualizarea modulelor de formare prin reproducerea condițiilor de desfășurare a activității avocaților;
 - stagii de practică cu avocați colaboratori ai INPPA;
 - eliminarea prelegerilor în favoarea dezbaterilor;
 - eliminarea metodologiei de examinare care testează abilități de memorare;
 - folosirea permanentă a evaluării activității formatorilor.

II. Formarea profesională continuă

I.N.P.P.A. va avea rolul primordial – de coordonare și îndrumare – în ceea ce privește formarea profesională continuă a avocaților, în baza art. 302 din Statutul profesiei de avocat, prin:

- a). propriul departament de formare profesională continuă;
- b). organizarea de cursuri, seminarii, reuniuni, conferințe, congrese și orice altă formă aptă a realiza actualizarea cunoștințelor juridice și a tehnicilor de exercitare a profesiei;
- c). pregătirea on-line;
- d). încurajarea activității de redactare și publicare de note, articole, eseuri, studii pe probleme juridice în revista pe care o editează („Buletinul I.N.P.P.A.”);
- e). sprijinirea activităților realizate în cercurile de studii organizate de barouri;
- f). organizarea de activități în cooperare cu instituții de învățământ sau instituții de realizare a pregătirii profesionale (ex., Institutul Național al Magistraturii, Institutul Național de Expertize Criminalistice, Institutul Național de Criminologie etc.) în domenii conexe activității specifice profesiei de avocat.

I.N.P.P.A. va propune spre aprobare Consiliului U.N.B.R. Metodologia în baza căreia participarea avocaților la astfel de activități să poată fi evidențiată, cuantificată și controlată.

III. Formarea formatorilor

I.N.P.P.A. va avea rolul de a organiza formarea formatorilor, atât la sediul central din București, prin cursuri realizate de avocații-formatori români cu experiență, cât și de avocați formați în străinătate, și cu sprijinul formatorilor din cadrul entităților cu care Institutul a încheiat acorduri de colaborare.

S-au stabilit *criterii pentru dobândirea calității de lector I.N.P.P.A.*, respectiv

a). *lectori titulari de disciplină*, ce vor fi selectați din rândul avocaților definitivi care se bucură de o reputație profesională neștirbită și care se regăsesc într-una dintre următoarele situații:

- au o experiență în profesia de avocat de cel puțin 10 ani;
- au titlul științific de doctor în științe juridice sau urmează cursuri doctorale;

Lectorii titulari de disciplină pot fi și avocați - cadre didactice titularizate la discipline cu profil juridic în învățământul superior, acreditat potrivit legii.

b). *lectori conducători de ateliere*, ce vor fi selectați din rândul avocaților definitivi care se bucură de o reputație profesională neștirbită și care se regăsesc într-una dintre următoarele situații:

- au o experiență în profesia de avocat de cel puțin 7 ani;
- sunt cadre didactice titularizate sau asociate la discipline cu profil juridic în învățământul superior de stat sau privat, acreditat potrivit legii.

Având în vedere recomandarea existentă în Decizia nr. 333 din 8 martie 2008 a Consiliului U.N.B.R. (art. 1 lit. b, pct. b.3), selectarea lectorilor se realizează pe baza unui concurs de oferte - organizat de I.N.P.P.A. și de centrele teritoriale ale I.N.P.P.A. - privind programul disciplinei și al activității în ateliere, pe baza unui caiet de sarcini ce va fi dat publicității și supus procedurii de aprobare de către Consiliul I.N.P.P.A., după asigurarea dezbaterii sale de către corpul profesional.

În acest scop, candidații vor depune la secretariatul I.N.P.P.A., un dosar ce trebuie să cuprindă:

1). Un *curriculum vitae* profesional;

2). O scrisoare de intenție ce va conține inclusiv referiri la:

a). opțiunea candidatului prin raportare la modalitățile de exercitare a calității de lector I.N.P.P.A. menționate la pct. I;

b). opțiunea candidatului prin raportare la materiile obligatorii și opționale stabilite prin Hotărârea Consiliului U.N.B.R. nr. 295 din 15 decembrie 2007;

c). un *plan curricular* pe care candidatul și-l propune să-l realizeze, conform tematicii, pe parcursul unui an de pregătire în cadrul I.N.P.P.A.; candidatul va prezenta desfășurarea concretă a activității (inclusiv metodele și tehnicile de lucru) organizate pe 3 module de pregătire a câte 5

săptămâni fiecare, cu estimarea timpului preconizat a fi alocat cursurilor/atelierelor aferente disciplinei pentru care a optat, în cadrul fiecărui modul.

În prezent este în curs de desfășurare selecția publică de oferte pentru selectarea lectorilor, care se finalizează la 03 aprilie 2009.

În **Suedia**, secțiunea 36 din Actul Constitutiv al Asociației Baroului Suedez reglementează regimul pregătirii continue. Astfel, un avocat activ va participa, în fiecare an, începând din anul următor aditerii sale în Asociația Baroului, la cel puțin 15 ore de pregătire structurată. Prin pregătire structurată se înțelege participarea avocaților sau activitatea acestora ca profesori sau lectori, în situații interne sau externe de pregătire profesională, cum ar fi cursuri, seminarii și conferințe.

Pregătirea va fi axată pe profesia juridică și va avea o asemenea trăsătură încât să fie folositoare practicii avocaturii. Pe lângă pregătirea cu un conținut juridic, va mai exista o pregătire și în alte domenii, cum ar fi cele economice sau de limbă, contabilitate, cu condiția ca respectiva pregătire să susțină practica avocaturii.

Avocatul este obligat să ateste cu documente activitatea de pregătire profesională. Legat de raportul financiar anual privind practica, avocatul va furniza informații din care să reiasă dacă cerințele cu privire la pregătirea profesională au fost îndeplinite în ultimul an calendaristic. Din raportul trimis Asociației Baroului, această informație trebuie să reiasă clar. Pentru companiile cu capital social, este cel mai bine ca aceste informații să fie prezentate odată cu certificatul de deținere a acțiunilor la firma de avocatură.

Dacă avocatul nu și-a îndeplinit cerințele privind pregătirea profesională, conducerea Asociației Baroului îi poate cere să-și rectifice acest neajuns, fără alte pretenții, și să se considere răspunzător pentru activitățile sale de pregătire profesională.

Dacă există o încălcare gravă sau repetată a îndatoririlor avocatului care sunt înfățișate mai sus, conducerea Asociației Baroului poate considera că este vorba de o abatere disciplinară, pe care o poate investiga.

În **Elveția** există doar regimul pregătirii continue pentru avocații specializați și acesta este reglementat de „Regulamentul cu privire la formarea continuă a avocaților specialiști FSA Federația Elvețiană a avocaților/avocatele specialiste FSA”.

Avocații/avocatele specialiști/specialiste FSA trebuie să participe la o formare continuă de cel puțin două zile, într-un an civil. Aceste două zile echivalează cu 12 puncte de pregătire profesională continuă. Este posibil să efectueze în avans maximum 12 puncte pentru anul următor, sau să acopere punctele care-i lipsesc. Aceste acoperire de puncte nu pot totuși fi obținută decât o dată la doi ani consecutivi. Pe de altă parte, o formare continuă de cel puțin 12 puncte trebuie neapărat să aibă loc într-o perioadă de timp de doi ani.

Obligativitatea formării continue ia naștere în timpul anului civil care urmează acordării titlului de avocat specialist FSA/avocată specialistă FSA.

Pregătirea continuă trebuie să privească domeniul de specializare al avocatului specialist FSA/avocatei specialiste FSA.

Comisia specializată competentă statuează recunoașterea unei pregătiri profesionale continue, fie că este vorba de un seminar, fie că este vorba de publicarea unui text sau de predarea în învățământ. Ca atare, ea poate fi sesizată pentru a emite decizii prealabile de abilitare. Cererile trebuie înaintate Secretariatului general al FSA

Printre activitățile de pregătire autorizate enumerăm:

- participarea la seminarii
- activități de predare sau participarea la conferințe
- publicarea de texte

Dacă pregătirea profesională nu este îndeplinită sau este îndeplinită doar parțial, Comisia specializată propune Consiliului FSA retragerea titlului sau suspendarea provizorie a dreptului de a purta acest titlu.

În **UK**, regimul pregătirii continue pentru avocații din **Consiliul General al Barourilor din Anglia și Tara Galilor** este reglementat de „Regulamentele de Dezvoltare Profesională Continuă”.

În primii trei ani de practică, practicanții proaspăt calificați trebuie să efectueze 45 de ore de formare profesională continuă, inclusiv cel puțin 9 ore de pregătire în domeniul avocaturii și 3 ore de Etică („Programul pentru Noi Practicanți”).

După primii trei ani de practică, avocații trebuie să efectueze 12 ore de formare profesională continuă în fiecare an calendaristic, iar 4 dintre ele trebuie să fi fost acreditate de Comisia Baroului pentru Standarde („Programul pentru Noi Practicanți”).

Furnizorii de pregătire profesională pentru avocați trebuie să se supună cerințelor stabilite de Îndrumătoarele pentru Furnizorii de Cursuri.

Toate școlile de avocatură oferă programe acreditate, de pregătire profesională în domeniul avocaturii, iar Serviciul de Procuratură al Coroanei și Institutul Național pentru Procese Juridice (UK) sunt, de asemenea, furnizori acreditați.

Școlile de avocatură oferă la rândul lor acreditare pentru programele de etică.

Alte cursuri acreditate de către Comisia Baroului pentru Standarde privind orele CPD sunt incluse în Știrile din cadrul Baroului (*Bar News*) sau pe site-ul baroului la rubrica „formare profesională continuă”.

Avocații care nu îndeplinesc numărul minim de ore de dezvoltare profesională continuă pot fi deferiți Comitetului de Reclamații pentru că au încălcat Codul de Conduită profesională.

Conform paragrafului 901.1 din Codul de Conduită profesională, Comitetul de Reclamații poate impune anumite pedepse pentru că nu a fost îndeplinită formarea profesională continuă, pe baza răspunderii limitate și fără nici un avertisment. Aplicarea prelungirii termenelor cade în sarcina Comitetului de Calificări.

În **UK** regimul pregătirii continue pentru Avocații din **Consiliul General al Irlandei de Nord** este reglementat de „Regulamentele de Dezvoltare Profesională Continuă”.

Toți avocații care au făcut practică în cadrul unei firme de avocatură trebuie să efectueze minimum 12 ore de dezvoltare profesională într-o perioadă de 12 luni, începând cu prima zi din luna decembrie a fiecărui an după încheierea perioadei de practică în cadrul firmei de avocatură.

Toți avocații convocați de Baroul Irlandei de Nord după 1 septembrie 2004 vor efectua în primele 12 luni de la data convocării:

- a) Curs de pregătire profesională în domeniul avocaturii în cadrul Baroului Irlandei de Nord;
- b) Curs de etică în cadrul Baroului Irlandei de Nord.

Un an de practică în ceea ce privește formarea profesională continuă reprezintă o perioadă de 12 luni și se încheie în fiecare an la data de 30 noiembrie când este vorba de practica independentă ca avocat, cu excepția anului a cărui dată limită este 30 noiembrie 2005 și care va fi considerat că începe pe 1 ianuarie 2004.

Furnizorii de cursuri acreditați să țină cursuri, prelegeri sau conferințe, alții decât cei aflați sub egida Consiliului Baroului sunt:

- Baroul Irlandei de Nord și asociațiile sale interne
- Societatea de Drept a Irlandei de Nord
- Consiliul General al Baroului din Anglia și Țara Galilor
- Societatea de Drept din Anglia și Țara Galilor
- Facultatea de Avocatură din Scoția
- Societatea de Drept din Scoția
- Consiliul Baroului din Irlanda
- Societatea de Drept din Irlanda
- Oricare alt organism profesionist al avocaților care este stabilit în oricare din statele membre ale Uniunii Europene

- Alt organism profesionist sau organizație aprobată de Consiliul Baroului pentru scopuri CPD, listă care va fi inclusă în Buletinul de anunțuri curente al Bibliotecii Baroului (*Bar Library Current Awareness Bulletin*) sau pe site-ul Bibliotecii Baroului

Consiliul Baroului nu trebuie să păstreze înregistrările pentru fiecare practicant individual care participă la cursuri.

Toți practicanții care sunt subiecți ai schemei formării profesionale continue trebuie să-și păstreze propriile înregistrări privind activitățile de pregătire profesională, în forma aprobată.

Fiecare membru al Baroului va primi anual o fișă de înregistrare a formării profesionale continue pe care va trebui să completeze detaliile relevante cu privire la toate activitățile la care a participat.

Unui membru al Baroului i se poate cere să prezinte dovezile că a îndeplinit cerințele obligatorii ale formării profesionale continue.

Fiecare membru al Baroului trebuie să semneze documentul de înregistrare la orice curs, prelegere sau conferință la care a participat în scopul acumulării orelor de formare profesională continuă.

În **UK**, regimul pregătirii continue pentru Avocații de la **Facultatea de Avocatură din Scoția** este reglementat de „Regulamentele de Dezvoltare Profesională” (Aprobate de Consiliul Facultății, pe 3 noiembrie 2003).

Orice membru al Facultății căruia i se aplică aceste Regulamente trebuie să efectueze minimum 10 ore de pregătire profesională în timpul fiecărui an calendaristic.

Un membru al Facultății care începe sau reia practica după 30 iunie, în orice an, trebuie să efectueze un minimum de 5 ore de pregătire profesională în timpul fiecărui an calendaristic.

Consiliul Facultății, la sugestia Comitetului de Admitere și de Pregătire Profesională poate – dacă consideră că este adecvat – să specifice natura, conținutul și formatul cursurilor particulare sau a altor activități care sunt efectuate de membrii Facultății, cu scopul de a îndeplini cerințele obligatorii.

Furnizorii de pregătire profesională sunt acreditați de Directorul Educației și Dezvoltării Profesionale.

Membrii Facultății cărora li se aplică aceste Regulamente vor îndeplini obligatoriu cerințele, participând la cursuri, conferințe, simpozioane și alte activități similare organizate de furnizorii de pregătire profesională acreditați în acest scop de Directorul pentru Pregătire Profesională și Educație.

Fiecare membru al Facultății căruia i se aplică aceste Regulamente trebuie să păstreze înregistrările privind activitățile lor cu privire la cerințele obligatorii, pe un formular furnizat în acest scop de către Directorul pentru Pregătire Profesională și Educație. Apoi trebuie să înainteze formularul către Directorul pentru Pregătire Profesională și Educație, nu mai târziu de data de 1 martie a anului următor la care se face referire.

Dacă un membru al Facultății are aceste obligații dar nu și le îndeplinește, Directorul pentru Pregătire Profesională și Educație va înștiința Comitetul de Standarde Profesionale al Facultății.

Comitetul de Standarde Profesionale al Facultății va evalua problema și, după ce va face cercetările pe care le consideră necesare, poate să:

- a) respingă plângerea
- b) să raporteze problema Decanului

Dacă Decanul primește înștiințarea de la Comitetul pentru Standarde Profesionale, o va trata ca pe o plângere conform cu regula (1) (a), a Facultății, privind Regulile Disciplinei Juridice 2001.

În **UK**, regimul pregătirii continue pentru avocații din **Societatea de Drept din Anglia și Țara Galilor** este reglementat de „Regulamentele de Pregătire Profesională Continuă 1990, emise la data de 12 iulie 1990, de Consiliul Societății de Drept, în conformitate cu Secțiunile 2 și 80 ale Actului Avocaților din 1974”, cu aprobarea Lordului Cancelar și a fiecăruia dintre judecătorii desemnați.

Un *solicitor* sau un avocat european înregistrat trebuie ca, în primii trei ani care urmează admiterii sau înregistrării, să participe la cursurile de pregătire profesională continuă, așa cum prevede Societatea.

Un *solicitor* trebuie să efectueze o oră de pregătire profesională continuă pentru fiecare lună întreagă de practică juridică sau de angajare, între data admierii și următoarea zi de 1 noiembrie.

Un avocat european înregistrat trebuie să efectueze o oră de pregătire profesională continuă pentru fiecare lună întreagă de practică juridică sau de angajare, între data inițială a înregistrării și următoarea zi de 1 noiembrie.

Atât cei ce sunt *solicitor* cât și avocații europeni înregistrați trebuie să efectueze 16 ore de pregătire profesională continuă în timpul fiecărui an complet, în practică sau angajare în domeniul juridic, în Anglia și Țara Galilor, începând de la 1 noiembrie 2001 și fiecare 1 noiembrie ulterior.

Atât cei ce sunt *solicitor* cât și avocații europeni înregistrați trebuie să păstreze înregistrarea datelor care atestă pregătirea profesională continuă, pentru a le înainta Societății, dacă aceasta i le solicită.

În **UK**, regimul pregătirii continue pentru avocații din **Societatea de Drept din Irlanda de Nord** este reglementat de Regulamentele date 29 iulie 1993, emise de Consiliul Societății de Drept din Scoția, cu participarea Lordului Președinte al Curții Supreme, în conformitate cu Secțiunea 5 a Legii Avocaților (Scoția) 1980.

Avocații cărora li se aplică Regulamentele și Îndrumările trebuie să efectueze 20 de ore de pregătire profesională continuă în fiecare an de practică. Pentru avocații care practică avocatura în Scoția, Anglia și Țara Galilor este necesar un minimum de 15 ore de participare la un Grup de Studii din care cel mult 5 ore pot fi de Studiu Individual, cu excepția autorilor de cărți și texte publicate.

Avocații care practică avocatura în afara Scoției și Angliei pot respecta Regulamentul dacă efectuează 20 de ore de Studiu Individual.

Nu vor fi luate în calcul mai mult de 5 ore de studiu individual pentru îndeplinirea cerințelor de formare profesională continuă.

Învățământul la Distanță, oferit de furnizori acreditați, este permis pentru un număr de maximum cinci ore din cele 15 alocate Grupului de Studiu.

Grupul de Studiu trebuie să reprezinte minimum 15 dintre orele impuse anual.

Cel puțin 5 ore din totalul anual impus (din care minimum 3 ore trebuie să fie în Grupul de Studiu) vor fi efectuate în cadrul managementului de pregătire profesională (inclusiv managementul personal), organizare, servicii pentru clienți și abilități de comunicare.

Societatea de Drept nu intenționează să acorde acreditări nici unui furnizor de curs și nici nu îi va îndruma pe avocați cu privire la ceea ce este relevant pentru ei.

Avocații vor acționa conform cu propria lor judecată cu privire la ceea ce înseamnă pregătirea profesională și ceea ce este relevant pentru cerințele practicii lor individuale.

Asemenea judecăți trebuie să acționeze în mod rezonabil.

Cursurile de pregătire profesională pot fi organizate de firme; departamentele organizațiilor și/sau firmelor; facultăți și societăți locale; grupuri de firme; Departamentul UPDATE al Societății; sau alți furnizori.

Furnizorii de învățământ la distanță trebuie să solicite Comitetului de Competență al Societății aprobarea pentru a putea oferi cursuri de învățământ la distanță. Permișiunea poate fi acordată pe baza îndeplinirii satisfăcătoare de către furnizor a unei aplicații care să includă confirmarea că aceste cursuri oferite membrilor vor fi în concordanță cu definiția învățământului la distanță.

Activitățile de pregătire continuă autorizate presupun educația și dezvoltarea profesională în:

1. domenii și subiecte juridice specifice
2. management și organizare
3. abilități de comunicare și de servicii cu clienții
4. alte domenii relevante pentru practica din domeniul avocaturii
5. alt domeniu desemnat, pentru îmbunătățirea abilităților necesare pentru a opera adecvat și efectiv în calitate de avocat.

Avocatul trebuie să completeze o înregistrare, în conformitate cu realitatea, după care va trebui să înainteze această înregistrare dacă i se va solicita acest lucru, cu scopul de a fi monitorizat conform cerințelor.

Cu excepția Învățământului la Distanță, Societatea va studia în detaliu o mostră de 5% aleasă la întâmplare din înregistrări, ca să vadă dacă cerințele privind orele CPD au fost îndeplinite corespunzător, și va verifica dacă avocații cuprinși în mostra respectivă au participat la studiu de grup ca parte a pregătirii profesionale continue.

Grupul de studiu poate fi verificat, de exemplu, pe baza unui Document de înregistrare a participărilor. Documentele și conformitatea vor fi păstrate de Societate.

Dacă un avocat nu îndeplinește cerințele și nici nu este absolvit de ele, i se va acorda mai mult timp pentru conformitate, ca o primă sancțiune, și i se va cere dovada că a participat la un grup de studiu, pentru a demonstra că această conformitate a fost îndeplinită.

În **UK**, regimul pregătirii continue pentru avocații din **Societatea de Drept din Scoția** este reglementat de „Regulamentele de Pregătire Profesională a Avocaților (Dezvoltare Profesională Continuă) 2004.

Încălcarea cerințelor cu privire la aceste Regulamente sau cu privire la schema de Dezvoltare Profesională Continuă poate fi tratată ca abatere profesională.

III. CONCLUZII.

Astfel cum se impune din ce în ce mai frecvent, țările Europei acordă o importanță crescândă pregătirii profesionale a avocaților, atât la începutul profesiei cât și pe parcursul acesteia, la un nivel de performanță ridicat.

Neunitar în totalitatea dispozițiilor legale, regimul formării profesionale la nivel european, astfel cum este reglementat în toate țările Europei, menține o tendință comună de obligativitate la formare, la perfecționare, la îmbunătățirea pregătirii teoretice și practice, în vederea furnizării de servicii avocațiale la standarde cât mai ridicate, mergând până acolo încât în unele state, neîndeplinirea acestor obligații poate să atragă sancțiuni disciplinare și chiar sancțiuni privind suspendarea sau excluderea din corpul profesional.

- Se anexează *Centralizatorul Regimurilor pregătirii profesionale continue a avocaților, la nivel național, în Europa, conform evidențelor CCBE*

Av. dr. Florea Gheorghe
Președintele UNBR